

2814503

תוכנית : טטאט-טאפ

תאריך : 12/08/2009

שעה : 23:20:00

רשת : עדוץ 2

כותרת : קטע מתוך התוכנית על נדל"ן ותשתיות.

ד"ר אופירה אילון - מוסד שמואל נאמן , הטכניון : מדינת

ישראל היא המדינה הצפופה ביותר במדינות המערביות.

ד"ר יעקב שיינין - מנכ"ל מודלים כלכליים : תנאי הכרחי

בכלכלה זו מערכת תשתית מודרנית.

ד"ר אופירה אילון : אם ישראל רוצה לקרוא לעצמה מדינה

מובילה, היא לא יכולה להמשיך בתרחיש הזה של עסקים

כרגיל.

פרופ" יהודית חיות - חוקר בכיר מוסד שמואל נאמן הטכניון :

אנחנו הולכים לראות יותר ויותר פקקים, יותר ויותר שעות

מבוזבזות על הכבישים. בסך הכל הכללי פגיעה קשה מאוד

לכלכלה. למעשה חסם בהתפתחות כלכלית.

ורד רמון-ריבלין : למה דברים תקועים?

אלפרד אקירוב : הדברים תקועים כי אין שלטון, השלטון נשאר

לשנה שנתיים והוא לא מספיק לתכנן תוכניות.
ורד רמון-ריבלין : ואז מי תופס את הפיקוד.
אלפרד אקירוב : אין פיקוד, אין שלטון אין כלום, אין
אסטרטגיה. חברה עסקית יש לה אסטרטגיה לעשר שנים, בוחנת
את האסטרטגיה כל שנה. תראי לי משרד במדינת ישראל
משרד כלכלי שיש לו תוכנית לעשר שנים, אני רוצה ללכת אתך
למשרד התיירות חמישה שישה שרים התחלפו בשלוש השנים
האחרונות איזה אסטרטגיה יש? אני בא לדבר איתם על חדרים
כן כן צריכים לעשות, אני מטפל בזה והשר מתחלף אחרי חודש.
ורד רמון-ריבלין : כלומר עוד לפני הכבישים צריך לשנות את
נושא המשילות?
אלפרד אקירוב : בודאי בודאי, אין תוכנית אסטרטגית לשנים, אי
אפשר ליצור דברים מהיום למחר, חייבים לעבוד עם תוכנית
אסטרטגית לעשר שנים, חמש עשרה שנה. זה מה שעושה כל
העולם.

ד"ר אופירה : עד כמה באמת יכולה להשתלב אסטרטגיה של
הגנה על איכות סביבה עם חשיבה של , חשיבה עסקית חשיבה
של רווחיות. איך אנחנו בכלל יכולים לחשוב על קדמה ועל

התפתחות כלכלית ועסקית בלי לחשוב על איכות סביבה. משום שאת יודעת יש לנו מן מסגרת כזאת שבתוכה מתנהלת המערכת הכלכלית. מסביב יש את הסביבה, זה המשאבים שאנחנו לוקחים מהסביבה כדי לייצר את המערכת הכלכלית הזאת ויש את הפסולת שאנחנו שולחים אל הסביבה. זאת אומרת בתוך הריבוע הזה של המערכת הכלכלית הוא בעצם מוגבל על ידי הסביבה. אז לבוא ולהגיע הסביבה מפריעה לנו, הסביבה מטרידה אותנו, זה ממש לא נכון לשאול את זה, משום שהסביבה אם לא ניקח אותה בחשבון היום, היא א) תהיה מאוד יקרה בהמשך. כל הנושא של זיהום אוויר והנושא של טיפול במים והנושא של אנרגיה, כל הדברים האלה יעלו לנו המון כסף אם לא ניקח אותם היום בחשבון.

ורד רמון-ריבלין : למה תאגידים כלכליים רואים את זה כהטרדה?

ד"ר אופירה : קודם כל היום אנחנו רואים שינוי, יש שינוי בכיוון. תראי בכל דבר אנחנו הולכים עשר חמש עשרה שנה אחורה, אנחנו צריכים קודם כל ליישר קו ולהתקדם במצב כמו המדינות המפותחות. אבל מעבר לזה אנחנו צריכים גם לחשוב קדימה.

ורד רמון-ריבלין : דוגמה מצוינת לחוסר תכנון שמכניס את

המשק למצוקה הוא נושא המים. הבצורת היחידה שאנחנו לא סובלים ממנה היא בצורת טכנולוגית וכך כבר ארבעים שנה מתחילת שנות השבעים שותים תושבי אילת מים ממתקן התפלה. הטכנולוגיה ידועה, הביצוע קיים, אבל רק באמצע שנות האלפיים נחנכו שני מתקני נוספים באשקלון ובפלמ"חים. אז איך ייתכן שבכל שנה המדינה מגרדת עוד ועוד את תחתית הכינרת? למה אין תכנון אסטרטגי לטווח ארוך שיחלץ אותנו מרעיונות כמו יבוא מים? למה אנחנו נמצאים כל כך מאחור יחסית למדינות הנאורות בדירוג?

ד"ר אופירה : תראי יהיו כאלה שיגידו שיש לנו בעיות אחרות בחיים, יש לנו בעיות של ביטחון, יש לנו בעיות של אחמדיניג'אדים למיניהם, זה תירוץ, זה לא סיבה. למה זה תירוץ? כי זה נוח להיתלות בזה ולבוא ולהגיד שלשם הולך תקציב המדינה. מדינות מפותחות בעולם היום משקיעות בנושאים של.. אני מדברת רק על המגזר הציבורי לא על המגזר העסקי שמשקיע הרבה יותר. במגזר הציבורי משקיעים היום אחוז וחצי מהתוצר הלאומי הגולמי בתשתיות של איכות סביבה.

ורד רמון-ריבלין : ואנחנו?

ד"ר אופירה : חצי, חצי. זאת אומרת שאם אנחנו רוצים, ישראל רוצה לקרוא לעצמה מדינה מפותחת, ישראל רוצה לקרוא

לעצמה מדינה מובילה היא לא יכולה להמשיך בתרחיש הזה של עסקים כרגיל.

מה שהרבה מאיתנו צריכים בשביל לעבוד זה את המחשב האישי שלהם וטלפון, אם לא יהיה לנו את אותה נשמה, אם לא יהיה לנו את אותה מולדת שאנחנו כל כך רוצים אותה, אנשים יצרנים שהם אלה בדיוק שיצר את הצמיחה במשק הם ייקחו את הלפטופ וייסעו מפה, הם יחיו במקום שיש בו איכות חיים, שיש בו, שיש בו מקום שהעיר יש לה תשתיות שבנויות בשביל האדם, מגרשי משחקים, רפואה, בתי ספר, איכות חיים אוויר לנשימה. כל הדברים האלה אם לא יהיו לנו את זה ואנחנו נמשיך את ההתפתחות הבלתי מבוקרת הזאת הבלתי מתחשבת בסביבה, אנחנו לא נהיה כאן.

יעקב שיינין : הרעיון הוא שרמת החיים תעלה, הרעיון הוא שנגיע לידי כך שנוכל להתחרות ברמת החיים של אירופה, של ארצות הברית. היום רמת החיים שלנו, התוצר לנפש הוא חצי מרמת החיים בארצות הברית. אין שום סיבה בעולם שאנחנו נהיה חצי מארצות הברית. האמריקאים לא יותר חכמים מאיתנו, זאת אומרת התנאים שלהם לא יותר טובים מהתנאים שלנו, אנחנו חלק מהעולם, היום הכלכלה היא כלכלה גלובלית. אין שום סיבה שאנחנו נסכים שלאורך זמן אנחנו נהיה חצי מרמת

החיים האמריקאית או בחצי מרמת החיים של סקנדינביה. ובעצם אנחנו צריכים לידי כך שאנחנו נצמח בקצב הרבה יותר מהר כדי שנשלים את הפער וזה תלוי בנו אם לא נפתח מערכת תשתיות אם לא נפתח חינוך, אם לא נפתח מערכת של יעילות בכל מקומות העבודה שלנו לא נגיע לזה וזה חבל כי אנחנו מסוגלים.

ורד רמון־ריבלין : אז יש לנו את כל הידע ואת היכולת בתחום הבנייה והיזמות, הקמת גזרים והתפלת מים, יש לנו יתרונות של מדינה עם שטח קטן, עכשיו צריך רק תכנון נכון וביצוע יעיל. כי כמו שאומרים האמריקאים אנחנו לא יורשים את האדמה מהורינו, אנחנו לומדים אותה לילדינו. אז מה הם יגידו אם נשאיר להם ענן של זיהום מעל יער של מגדלים שמחוברים ביניהם בפקק אין סופי?